

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ
11000 Београд, Мике Аласа 14, ПП: 34, ПАК: 105 305
телефон: (011) 32-82-736, телефакс: (011) 21-81-668

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2022. ГОДИНУ

Београд, 11. 1. 2022. године

Дирекција за мере и драгоцене метале

Садржај

УВОД	4
Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције	4
Организациона структура и ресурси	5
<i>РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ</i>	7
1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА	7
1.1 Развојни пројекти ДМДМ	7
1.2 Међународни развојни пројекти	7
1.3. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања	8
2. УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ	9
2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази ВІРМ (КСДВ)	9
2.2. Учешће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима	9
3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА	11
3.1. Еталонирање (екстерно у другим националним метролошким институтима и интерно у ДМДМ)	11
4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА	11
4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости	11
4.2. Производња сертифицираних референтних материјала	12
4.3. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености	12
4.4. Испитивања и одобрење типа мерила	13
4.5. Оцењивање усаглашености	13
4.6. Оверавање мерила	14
4.7. Ванредни преглед мерила у употреби	15
4.8. Метролошка експертиза	15
4.9. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила	15
4.10. Стручна мишљења	15
4.11. Развој нових услуга	15
4.12. Обуке, семинари, радионице у организацији ДМДМ за заинтересоване стране	16
5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА	16
5.1. Транспоноване европских прописа и директива које се односе на метрологију	16
5.2. Прописи који се односе на област метрологије:	16
5.3. Прописи из драгоцених метала	17
5.4. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа	17
6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ	18
6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица	18
6.2. Надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила	19
6.3. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима	19
7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	20
7.1. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе	20
7.2. Доношење решења о знаку произвођача и знаку увозника, односно заступника произвођача предмета од драгоцених метала, као и решења о испуњености услова за испитивање и жигосање у пословним просторијама	20
7.3. Регистар откупљивача	20
7.4. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште	21
7.5. Надзор над предметима од драгоцених метала који се стављају на тржиште	21
7.6. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала	21
8. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ	22
8.1. ВІРМ – Међународно биро за тегове и мере	22
8.2. ОІМЛ – Међународна организација за законску метрологију	22
8.3. ЕУРАМЕТ – Европско удружење националних метролошких института	23
8.4. WELMEC – Европска сарадња у законској метрологији	23
8.5. ЕУРАСЕМ – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења	23
8.6. The Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals - Конвенција о контроли и	

означавању предмета од драгоцених метала	24
8.7.ЕВРОПСКА КОМИСИЈА	24
9. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА.....	24
10. СИСТЕМИ МЕНАџМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДМДМ.....	25
10.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065	25
11. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА	26
11.1. Учешће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.	26
11.2. Учешће на скуповима и конгресима.....	26
12. ПРАВНИ, КАДРОВСКИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ.....	27
12.1. Припрема прописа.....	27
12.2. Сарадња са правосудним органима	27
12.3. Кадровски послови	27
12.4. Управни поступак	28
13. ИНФОРМАТИЧКИ ПОСЛОВИ, ЈАВНОСТ РАДА И КОМУНИКАЦИЈА.....	28
13.1. Информатички послови	28
13.2. Јавност рада и комуникација.....	28
14. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ.....	29
14.1. Финансијски послови.....	29
14.2. Стручно оперативни послови	31

УВОД

Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције

Послове метрологије у Републици Србији, у складу са Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16) обављају Министарство привреде, као надлежно министарство за послове метрологије, Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: ДМДМ), као орган управе надлежан за послове метрологије и уједно национална метролошка институција (у даљем тексту: НМИ), привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања или оцењивања усаглашености мерила, и именовани носиоци националних еталона.

ДМДМ је образована Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20) као орган управе у саставу Министарства привреде.

Надлежности ДМДМ дефинисане су Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16) и Законом о предметима од драгоцених метала („Службени гласник РС”, број 47/21):

- стара се о систему законских мерних јединица у Републици Србији;
- развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавршава еталоне Републике Србије;
- усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона;
- обезбеђује метролошку следивост;
- обавља истраживања и развој у области метрологије;
- спроводи испитивање претходно упакованих производа, ради провере испуњености метролошких захтева;
- представља Републику Србију у Међународним и регионалним метролошким организацијама, обезбеђује извршавање обавеза које пролазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије;
- врши метролошки надзор;
- врши овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила;
- надзире рад овлашћених тела;
- обавља послове оцењивања усаглашености мерила;
- одлучује у управним поступцима из области метрологије;
- обавља послове метролошке експертизе;
- припрема стратегију и прописе из области метрологије;
- води регистар мерила која подлежу законској контроли и друге прописане евиденције;
- обезбеђује метролошке информације и издаје службено гласило;
- обавља послове који се односе на дистрибуцију времена;
- пружа стручну помоћ и врши обуке за обављање послова у области метрологије;
- бави се издавачком делатношћу;
- обавља и друге послове из области метрологије у складу са законом;
- одређује решењем знак произвођача, увозника, односно заступника предмета од драгоцених метала;
- води евиденцију знакова произвођача, увозника, односно заступника предмета од драгоцених метала;
- врши испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала;
- врши испитивање драгоцених метала и њихових легура;
- врши надзор у области контроле предмета од драгоцених метала;
- сарађује са другим надлежним инспекцијским органима и пружа стручну помоћ из области контроле предмета од драгоцених метала;
- припрема стручне основе за израду нацрта прописа из области контроле предмета од

- драгоценних метала;
- одлучује у управним поступцима из области контроле предмета од драгоценних метала;
- представља Републику Србију у међународним и регионалним организацијама и успоставља сарадњу у области контроле предмета од драгоценних метала;
- води регистар откупљивача предмета од драгоценних метала као јавну књигу;
- обавља и друге послове из области контроле предмета од драгоценних метала.

Чланом 8. став 2. Закона о метрологији прописано је да ДМДМ обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела, односно за чије оверавање нема овлашћених тела.

Мисија ДМДМ, као водеће метролошке институције у Републици Србији, је да развија и осигура примену одговарајуће инфраструктуре мерења која обезбеђује тачна, поуздана и поштена мерења чија је сврха допринос просперитету, унапређењу квалитета живота грађана и повећању конкурентности привреде.

Организациона структура и ресурси

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу кој се односи на ДМДМ, прописано је да су за обављање послова из делокруга рада ДМДМ образована два сектора, једно одељење и две групе, и то:

- Сектор за развој метрологије;
- Сектор за контролу и надзор;
- Одељење за правне, послове људских ресурса, стручно оперативне и информатичке послове;
- Група за финансијске послове;
- Група за сертификацију и квалитет.

Организациона шема ДМДМ, приказана на слици 1, израђена је на основу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде од 4. јуна 2021. године.

Седиште ДМДМ је у Београду, а седишта подручних унутрашњих јединица су у: Београду, Новом Саду, Суботици, Зрењанину, Нишу, Крушевцу и Ужицу.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу који се односи на ДМДМ систематизовано је 103 радна места. Тренутно је у ДМДМ запослено 82 државних службеника и намештеника.

По основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, у складу са Закључком Владе РС, ангажовано је 13 извршилаца.

Попуњавање кадрова у 2022. години биће реализовано у складу са кадровским и финансијским планом, као и на основу одобрења комисије Владе за давање сагласности за нова запошљавања и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Слика 1. Организациона шема ДМДМ

РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА

1.1 Развојни пројекти ДМДМ

- Развој нове услуге - еталонирање ареометара примарном методом хидростатичке ваге;
- Развој нове услуге - еталонирање густине течности примарном методом хидростатичке ваге;
- Развој нове услуге - еталонирање густине течности секундарном методом – дензитометром са осцилујућом цеви.

1.2 Међународни развојни пројекти

На основу Закона о метрологији, Министарство привреде Републике Србије, ДМДМ и други именовани носиоци националних еталона учествују у Европским метролошким програмима иновације и развоја (у даљем тексту: EMPIR).

У оквирима програма Horizont Europe 2021-2027 (FP9), у делу за метрологију *The European Partnership on Metrology*, чије је финасирање Европска унија (у даљем тексту: ЕУ) одобрила крајем 2021. године, наставиће се активности за накнадно укључивање у сам програм. Током 2022. године планира се даља сарадња са свим препознатим странама у сврху добијања подршке за наставак рада у истраживачким активностима, дефинисање националног удела за метрологију са надлежним министарством и друге активности које ће дати основу за рад у метролошким мрежама, специфичним пројектима развоја ДМДМ, као НМИ и Института за нуклеарне науке „Винча”, као именованог института (у даљем тексту: ИИМ) у Републици Србији.

EMPIR:

Током 2022. године, анализираће се предлози истраживачких пројеката у позиву за 2022 EMPIR ради препознавања интереса и евентуалног учешћа ДМДМ у неком од позива у делу пројеката индустрије, фундаменталне метрологије, стандардизације и метролошких мрежа. Поред самосталног учешћа, разматраће се и учешћа са заинтересованим странама.

- 18RPT01 ProbeTrace: Traceability for contact probes and stylus instruments measurements. Следивост мерења за контактне сонде и уређаје са пипком. Започет септембра 2019. године. Пројекат је због пандемије COVID-19 продужен за 12 месеци. Спровођење предвиђених мерења и активности у оквиру радних пакета у складу са протоколом пројекта (међулабораторијско поређење пиезо генератора, процедура еталонирања вертикалног помераја код уређаја за храпавост, процедура еталонирања пиезо генератора помоћу ласерског интерферометра)
- 17RPT02 RhoLiq пројекат (густина течности), започет 1. маја 2018. године. Пројекат је због пандемије COVID-19 продужен за 12 месеци, крај пројекта ће бити у мају 2022. године. Током 2022. године наставља се реализација пројекта. Међулабораторијско поређење у еталонирању густине течности хидростатичком методом, Стандардан оперативна процедура (у даљем тексту: СОП) за еталонирање густине течности, СОП за одређивање површинског

напона течности методом са платинском плочицом. Међулабораторијско поређење у еталонирању течности дензитометром - методом са осцилујућом цеви. СОП за еталонирање течности дензитометром. Консолидациона међулабораторијска поређења из еталонирања густине течности хидростатичком вагом и дензитометром. Испитивање робусности методе еталонирања густине дензитометром.

- 19RPT02 RealMass: Improvement of the realisation of the mass scale/Побољшање реализације мерења масе. Започет септембра 2020. године. Током 2022. године наставља се реализација пројекта.

EURAMET:

- EURAMET TC-T TC-MC Moisture metrology 1400, Project, continuous. Циљ пројекта је заснован на циљевима EMRP JRP SIB64 METefnet - Metrology for moisture in materials. Односи се на садржај воде, као и влаге укључујући воду и остале испарљиве компоненте у материјалима;
- EURAMET 1208: On site peer review, Peer visit ВИМ Бугарска, области акустика и дужина;
- EURAMET пројекат 1459: АТМ пројекат поређења сензора температуре за ваздух у опсегу температура од -40 °C до 60 °C;
- EURAMET пројекат 1400: Moisture metrology 1400, 2017.-2020. године и даље као сарадња партнера из два комитета TC-T и TC-MC;
- EURAMET project 1485 (TF-S1): Comparison of time interval measurements;
- EURAMET project 1519: UTC(k) definition point and reference delay measurement strategies;
- EURAMET Project 1536: Finalization of draft Calibration Guideline on the Calibration of Automatic Catchweighing Instruments;
- Inter-comparison of 1000 L proving tank, EURAMET 1479 (EURAMET.M.FF-S14);
- Comparison of piston-operated volumetric instruments, EURAMET 1533 (EURAMET.M.FF-S16).

1.3. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања

ДМДМ остварује, чува, одржава и усавршава 38 националних еталона у областима: масе и сродних величина, дужине и димензионалних величина, фотометрије, радиометрије, електричних величина, протока гаса, метрологије у хемији, термометрије, времена и фреквенције.

ДМДМ је одлукама признала шест националних еталона које остварује, чува, одржава и усавршава ИИМ Институт за нуклеарне науке „Винча” у области јонизујућег зрачења и термофизичких величина.

У 2022. години ДМДМ ће следећим активностима унапређивати постојеће и реализовати нове еталоне:

- Наставак повезивања примарног генератора тачке росе и његових основних компоненти у мерни систем;

- Унапређење софтверског система за праћење параметара (две температуре, два притиска, протока, атмосферског притиска, пада притиска) који дефинишу релативну влажност у националном еталону за релативну влажност;
- Унапређење методе еталонирања/поређења стабилисаних ласера са комб генератором;
- Унапређење методе мерења светлосне јачине;
- Развој методе еталонирања мерних посуда запремине 1000 L гравиметријском методом;
- Развој методе еталонирања шприцева од стакла гравиметријском методом;
- Развој методе еталонирања пипета са клипом запремине мање од 10 μL гравиметријском методом;
- Реализација и потврђивање националног еталона густине течности – хидростатичка вага, за еталонирање ареометара и еталонирање густине течности примарном методом;
- Унапређење мерних могућности примарног еталона времена и фреквенције РС и временске скале UTC(DMDM), – извештаји новог двофреквенцијског GNSS пријемника сателитских сигнала у оквиру кључног поређења;
- Усмеравање UTC(DMDM) скале - постављање и праћење корекција фазе и фреквенције, у складу са препоруком International Atomic Time (у даљем тексту: TAI), ради одржавања разлике две скале унутар 30 ns;
- Развој методе еталонирања NTP временских мрежних сервера, израда радног упутства за еталонирање и процена мерне несигурности

2 УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ

2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази СИРМ (КСДВ)

- Пријава за нове мерне могућности из области хемије, референтних материјала, аналитичке могућности мерења етанола у води;
- Пријава за нове мерне могућности из области густине – еталонирање ареометара;
- Израда пријаве проширења мерних могућности за еталонирање отпорних индустријских термометара и дигиталних термометара – методом поређења за температуре од 420 °C до 1100 °C.

2.2. Учешће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима

- EURAMET.PR-K6.2015: Spectral Regular Transmittance/усмерена пропустљивост (филтери), кључно поређење;
- EURAMET.L-S29: Measurement of a 1 mm Stage Micrometer, допунско поређење;
- EURAMET.L-K7: Linescales, кључно поређење;
- CCL/AFRIMETS:L-K1: Calibration of Gauge Block by Interferometry, кључно поређење;
- EURAMET.AUV: Measurement LS1P microphone (gold standard), трилатерално допунско поређење;
- EURAMET 1479 (EURAMET.M.FF-S14): Inter-comparison of 1000 L proving tank;

- EURAMET 1533 (EURAMET.M.FF-S16): Comparison of piston-operated volumetric instruments;
- EURAMET Project 1532: Comparison of stainless steel multiples and sub-multiples of the kilogram (EURAMET.M.M- K7);
- COOMET Project: Comparison of 20 kg stainless steel standard (COOMET.M.M- S6);
- VIPM.QM-K1: Ozone at Ambient Level: кључно поређење у области концентрације озона
- EURAMET.QM S13– Поређење из могућности еталонирања концентрације етанола у води (мерења завршена, очекује се усвајање коначног извештаја);
- EURAMET.M.D-K4.2020: – Поређење из еталонирања ареометара хидростатичком методом (мерења завршена, очекује се усвајање извештаја);
- EURAMET.M.D-K2.2 (1751) – Поређење из еталонирања густине течности хидростатичком методом – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiq пројекта (мерења завршена, очекује се усвајање извештаја);
- EURAMET.M.D-K2.1 (1750) – Поређење из еталонирања густине течности дензитометром – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiq пројекта (мерења завршена, очекује се усвајање извештаја);
- EURAMET.QM S14– Поређење из аналитичке могућности могућности производње СРМ етанол у води (мерења завршена, очекује се усвајање коначног извештаја);
- SIM.QM-K27.2019 Ethanol in Aqueous Matrix: subsequent 1.SIM Кључно поређење (мерења завршена, очекује се усвајање коначног извештаја);
- CCTF-K001.UTC, Key comparison in time (Calculation of the reference time scale UTC (Coordinated Universal Time): кључно поређење за време и фреквенцију. Свакодневно кључно поређење за време и фреквенцију, резултати у билтену VIPM Circular T, на веб страници VIPM;
- VIPM Rapid UTC (UTC_r), Rapid realisation of the Coordinated Universal Time UTC: континуирано поређење за време, резултати се објављују недељно на веб страници VIPM;
- EURAMET Supplementary Comparison TF-S1, Comparison of time interval measurements: допунско поређење у оквиру EURAMET пројекта 1485;
- EURAMET пројекат 1442: Еталонирање термохигрометра на температурама -10 °C , 23°C и 40 °C у опсегу релативне влажности од 10 % rh до 95% rh ;
- EURAMET пројекат 1318 (K9): Еталонирање еталонских платинских отпорних термометара у опсегу од тројне тачке воде 0,01 °C до 419,529 °C;

3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА

3.1. Еталонирање (екстерно у другим националним метролошким институтима и интерно у ДМДМ)

Реализација еталонирања и друге мерне и еталонске опреме спроводиће се на основу Плана еталонирања.

Екстерно еталонирање:

- Еталонски високотемпературни отпорни термометар са дугим стаблом у опсегу од 0 °C до 961,78 °C као додатна подршка следивости;
- АС-DC трансфер еталон 5790А Fluke;
- Еталон отпорници.

Интерно еталонирање:

- Еталонске и мерне опреме из области димензионих, оптичких величина и акустике (мерне клупе, мерне траке, мерни леђири, опациметри, еталонски филтери пропустљивости, еталон луминанције, микрофони и друго);
- Еталонске и мерне опреме у области метрологије у хемији и физичко-хемијских величина (дензитометри, ареометри, рефрактометри и друго);
- Еталонске и мерне опреме из области електричних величина (мултиметри, еталонски отпорници, еталони електричне енергије, пикоамперметри, трансимпендасни појачавачи, вишефункцијски калибратори, електронски еталони једносмерног електричног напона);
- Еталонске и мерне опреме из области времена и фреквенције (цезијумски и рубидијумски часовници, GPS дисциплиновани осцилатор, фреквенцметри, компаратори фазе, мрежни временски сервери и друго);
- Еталонске и мерне опреме из области термометрије (еталонски термометри и термо хигрометари, индустријски отпорни термометри, термопарови, дигитални термометри, и друго).

Други начини обезбеђења следивости

- Кључно поређење за време и фреквенцију CСТF-K001.UTC је истовремено и начин обезбеђења следивости до међународног еталона UTC;
- Одржавање националног примарног еталона јединице једносмерног електричног напона на бази Цозефсоновог ефекта и преношење вредности јединице једносмерног електричног напона са примарног еталона на друге еталоне јединице једносмерног електричног напона.

4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА

4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости

ДМДМ ће у 2022. години еталонирати еталоне и мерила интерно и по поднетим захтевима

заинтересованих лица специфициране у [Каталогу услуга](#) , из следећих области:

- Маса и притиска;
- Електричних величина еталона акредитованих лабораторија, овлашћених тела, привредних субјеката и заинтересованих страна и то: еталон отпорника, мултиметара, калибратора, АС/DC трансфера, термичких конвертора, ватметара, еталон бројила, струјних и напонских мерних трансформатора, уређаја за преглед бројила електричне енергије, кондензатора и друге опреме;
- Запремине и протока;
- Димензионих, оптичких величина и акустике;
- Времена, фреквенције и брзине (континуирана дистрибуција времена путем интернета коришћењем NTP протокола (Network Time Protocol) са два NTP временска сервера хијерархијског нивоа стратум 1 са ограниченим приступом и два јавно доступна NTP временска сервера нивоа стратум 2;
- Објављивање Билтена мрежних временских сервера дистрибуције времена ДМДМ, на месечном и дневном нивоу на сајту ДМДМ, чиме се обезбеђује следивост до UTC(DMMDM) корисницима који се синхронизују преко NTP протокола у пословне сврхе и/или јавну комуникацију;
- Синхронизација времена сервера корисника са временским серверима ДМДМ нивоа стратум 1 на основу захтева корисника;
- Термометрије (температуре и релативне влажности);
- Физичко хемијских величина.

4.2. Производња сертифицираних референтних материјала

ДМДМ ће у 2022. години производити сертифициване референтне материјале интерно и по поднетим захтевима заинтересованих лица специфициране у [Каталогу услуга](#) из области форензике (раствори етанола у води).

4.3. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености

- РТ-О-ЕР-1-2021: еталонирање рефлектометра;
- РТ-Т-ОТ-Х-2022: еталонирање отпорних термометара;
- РТ-Т-ИС-Х-1-2022: еталонирање ИС термометара, као и друга поређења зависно од интересовања током године;
- РТ-Т-ТР-Х-2022: еталонирање термопарова;
- РТ-Е-МТ-2-2021: трансформација напона и струје;
- РТ-Е-ЕЕ-3-2021: електрична енергија;
- РТ-Е-ЕЕ-2-2020: реализација коначних извештаја међулабораторијских поређења из области електричне енергије;
- РТ-Д-МС-2-2022: мерни сатови;
- РТ-Д-ГМУ-1-2022: граничне мере угла;
- РТ-М-Т-Х-2022: еталонирање у области тегова;
- РТ-М-ЕМВ-Х-2022: еталонирање вага;
- РТ-М-Р-Х-2022: еталонирање мерила притиска.

4.4. Испитивања и одобрење типа мерила

ДМДМ ће у 2022. години, по поднетим захтевима, вршити испитивање и одобрење типа мерила за следеће врсте мерила:

Р. бр.	ВРСТЕ МЕРИЛА
1.	аутоматска мерила нивоа течности
2.	мерни системи за компримована гасовита горива за возила
3.	манометри за мерење притиска у пнеуматицима
4.	мерила за мерење силе кочења код моторних возила
5.	етилометри
6.	влажномери за зрна житарица и семенке уљарица
7.	анализатори за мерење садржаја протеина у житу
8.	електронска мерила густине
9.	рефрактометри који се користе у промету роба и услуга
10.	опациметри
11.	бројила електричне енергије класе 0,2s и бројила реактивне електричне енергије
12.	мерила брзине возила у саобраћају
13.	друмских и железничких цистерни са мерењем нивоа

Поред ових испитивања, спроводиће се и друга испитивања на основу нормативних документата или одговарајућих европских стандарда у сврху потврде тачности мерења и других карактеристика одговарајућих мерних инструмената, и то за потребе Агенције за лекове и медицинска средства, испитивање медицинских термометара, произвођача сензора температуре и других корисника у регулаторним телима, инспекција и других испитивања отпорних термометара, термопарова и њихових дигиталних верзија, као и друга испитивања.

4.5. Оцењивање усаглашености

ДМДМ ће, као именовано тело И 045 у 2022. години, у складу са Решењем о именовану, по поднетим захтевима, вршити оцењивање усаглашености за следеће врсте мерила чији су захтеви прописани важећим Правником о мерилима и Правником о вагама са неаутоматским функционисањем (хармонизиована област):

- **Водомери** предвиђени за мерење запремине чисте, хладне или загрејане воде за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МП-001 Правилника о мерилима);
- **Гасомери** и уређаји за конверзију запремине, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МП- 002 Правилника о мерилима);
- **Бројила активне електричне енергије**, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МП- 003 Правилника о мерилима);
- **Мерила топлотне енергије**, предвиђена за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МП-004 Правилника о мерилима);
- **Мерни системи намењени за непрекидно и динамичко мерење количина (запремина или маса) течности које нису вода** (посебни захтеви прописани у прилогу

Дирекција за мере и драгоцене метале

- МІ-005 Правилника о мерилима);
- **Аутоматске ваге** (аутоматске ваге, аутоматска вага за појединачно мерење, аутоматска контролне ваге, аутоматске ваге са етикетањем, аутоматске ваге са етикетањем вредности измерене масе и цене, аутоматске дозирне ваге, аутоматске ваге са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, аутоматске ваге са сабирањем континуираних резултата мерења, аутоматске ваге за мерење масе шинских возила у покрету) (посебни захтеви прописани у прилогу МІ-006 Правилника о мерилима);
  - **Таксиметри** (посебни захтеви прописани у прилогу МІ-007 Правилника о мерилима);
  - **Материјализоване мере** (материјализоване мере дужине, угоститељске посуде) (посебни захтеви прописани у прилогу МІ-008 Правилника о мерилима);
  - **Мерила димензија** (мерила дужине, мерила површине, мерила више димензија) (посебни захтеви прописани у прилогу МІ-009 Правилника о мерилима);
  - **Анализатори издувних гасова** - анализатори издувних гасова за бензинске моторе са унутрашњим сагоревањем, (посебни захтеви прописани у прилогу МІ-010 Правилника о мерилима);
  - **Неаутоматска вага и компоненте неаутоматских вага** (Правилник о неаутоматским вагама);
  - **Мерила топлотне енергије**, предвиђена за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МІ-004 Правилника о мерилима);

Вођење евиденције о издатим документима у поступку оцењивање усаглашености мерила.

4.6. Оверавање мерила

ДМДМ ће у 2022. години обављати послове оверавања мерила, у складу са чланом 8. став 2. Закона о метрологији и Правилником о врстама мерила која подлежу законској контроли („Службени гласник РС”, број 37/21) за следеће врсте мерила:

Група мерила	Назив мерила
Дужина	мерила дужине опште намене (мерне траке, сложива мерила дужине, метри за текстил, мерне летве за мерење нивоа течности односно празног простора у резервоарима преко 3000 mm, мерни лењири, мерне траке с виском)
	машине за мерење дужине жице и кабла
	аутоматска мерила нивоа течности преко 3000 mm
	аутоматска мерила нивоа течности (капацитивна и радарска)
Запремина	млекомери и лактофризи
	проточна мерила за млеко преко 36 m ³ /h
	мерни системи за компримована гасовита горива за возила
	мерила за мерење запремине течног нафтног гаса (ТНГ) максималног протока 1000 l/min
	мерила и мерни системи за непрекидно и динамично мерење количине течности, које нису вода преко 5000 l/min
	уређаји за конверзију запремине
	угоститељске посуде
резервоари	
Маса	ваге са аутоматским функционисањем

	(са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, за сортирање, контролне ваге и етикетирке, ваге на транспортној траци, за мерење возила у покрету)
Густина	мерила густине течности која се користе у промету роба и услуга – ареометри и дензитометри
Концентрација	алкохолometri
	рефрактометри
Мерила специјалних намена	мерила брзина возила у саобраћају

Табела 1: Врсте мерила чије ће оверавање вршити ДМДМ

4.7. Ванредни преглед мерила у употреби

У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може поднети захтев ДМДМ за ванредни преглед мерила и издавање извештаја о прегледу.

ДМДМ ће у 2022. години, поступати по поднетим захтевима заинтересованих лица, односно обављати послове ванредних прегледа мерила у употреби.

4.8. Метролошка експертиза

ДМДМ ће обављати и послове метролошких експертиза који обухватају све радње у циљу проучавања и доказивања, на пример вештачења на суду, стања мерила и одређивања његових метролошких својстава, у складу са прописаним захтевима за мерила.

ДМДМ ће у 2022. години, поступати по поднетим захтевима заинтересованих лица.

4.9. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила

ДМДМ ће овлашћивати привредне субјекате и друга правна лица за обављање послова оверавања мерила, у складу са Законом о метрологији и Правилником о условима за обављање послова оверавања мерила, начину овлашћивања и вођењу регистра овлашћених тела („Службени гласник РС”, број 2/17) и поднетим захтевима привредних субјеката и других правних лица.

4.10. Стручна мишљења

У оквиру својих надлежности и Закона о метрологији, Закона о предметима од драгоцених метала и Закона о рачунању времена („Службени лист СЦГ”, број 20/06,) а по захтеву заинтересованих страна, ДМДМ издаје стручна мишљења.

4.11. Развој нових услуга

У току 2022. године ДМДМ ће развијати нове услуге на основу препознатих потреба заинтересованих страна и Републике Србије, а неке од њих су:

- Обезбеђење следивости за лабораторије које контролишу/испитују медицинска средства;
- Дистрибуција времена за потребе мерења средње брзине возила у саобраћају;

- Дистрибуција времена за потребе издавања квалификованог електронског временског жига;
- Истраживање потреба тржишта и припрема за испитивање пуњача за аутомобиле на електрични погон;
- Еталонирање ареометара методом хидростатичке ваге;
- Еталонирање густине течности методом хидростатичке ваге;
- Еталонирање густине течности дензитометрима.

4.12. Обуке, семинари, радионице у организацији ДМДМ за заинтересоване стране

У складу са исказаним потребама заинтересованих страна, као и расположивом капацитетима ДМДМ ће организовати обуке, семинаре, радионице и консултације.

Такође, у складу са уговореним активностима на пројектима истраживања у оквиру EMPIR и другим пројектима подршке развоју метрологије, ДМДМ ће организовати семинаре, радионице и сличне активности, ради трансфера знања на пројектним активностима за крајње кориснике пројекта и друге заинтересоване у Републици Србији и региону.

5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА

5.1. Транспоноване европских прописа и директива које се односе на метрологију

- Учешће у преговарачком тиму за Поглавље 14 – Транспорт, одакле следи обавеза усклађивања српског законодавства са прописима ЕУ у овој области, тј. транспоноване директиве Европске комисије и Савета и распореда за летње рачунање времена: Directive 2000/84/EC of the European Parliament and of the Council and Schedules for the summertime period, published in the communications (2001/C 35/07, 2006/C 61/02, 2011/C 83/06);
- Припрема потребних извештаја у складу са активностима у Поглављу 14 – Транспорт.

5.2. Прописи који се односе на област метрологије:

У 2022. години планирана је припрема стручних основа и предлога прописа из области метрологије:

- Правилник о мерилима брзине возила у саобраћају;
- Правилник о врстама мерила која подлежу законској контроли.

Може се указати потреба израде и других подзаконских прописа, зависно од захтева заинтересованих страна, тренутних потреба и статуса међународних нормативних докумената и европских стандарда који се доводе у везу са прописима из области метрологије и драгоцених метала.

5.3. Прописи који се односе на област драгоцених метала

У 2022. години, у циљу усаглашавања са Законом о предметима од драгоцених метала, планиран је рад на припреми следећих подзаконских аката:

- Правилник о начину признавања иностраних жигова на предметима од драгоцених метала;
- Правилник о знаку произвођача, увозника, односно заступника и ознаци финоће;
- Правилник о начину утврђивања усаглашености предмета од драгоцених метала на основу прописане документације;
- Правилник о техничким и другим захтевима у погледу израде предмета од драгоцених метала;
- Правилник о начину поступања са предметима у оквиру надзора.

5.4. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа

ДМДМ ће на захтев заинтересованих лица давати стручна мишљења и тумачења из своје надлежности,

Представници ДМДМ учествоваће у раду радних група за израду закона и других прописа из надлежности других државних органа и других институција Републике Србије на њихов позив.

6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ

Метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединица, и обавља се да би се проверило да ли мерила испуњавају прописане захтеве, односно да ли се користе у складу са Законом о метрологији и прописима из области метрологије. Провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима је такође метролошки надзор.

ДМДМ врши и надзор над употребом законских мерних јединица и надзор над стручним радом овлашћених тела преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора.

Метролошки надзор у смислу овог закона врши ДМДМ преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора – метролошких инспектора, који су организационо распоређени у седам унутрашњих јединица за контролу и надзор и то: Одсеци за метролошку инспекцију Београд и Крушевац и Групе за метролошку инспекцију Ниш, Нови Сад, Зрењанин, Суботица и Ужице.

У складу са планом Координационе комисије за инспекцијски надзор вршиће се координисани надзори у сарадњи са другим инспекцијама.

Метролошки надзор вршиће се према усвојеном годишњем [Плану метролошких надзора за 2022. годину](#).

Ванредни метролошки надзори обављаће се по пријави грађана, националних организација потрошача, Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектор тржишне инспекције и других државних органа.

6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица

ДМДМ ће у 2022. години вршити надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама која су стављена на тржиште, као и над мерилима која су у употреби према усвојеном годишњем и на основу њега одобреним месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

Број редовних и ванредних надзора планираних за 2022. годину

Мерила		
	Редован надзор	Ванредни надзор
Одсек за метролошку инспекцију Београд	650	12
Одсек за метролошку инспекцију Крушевац	650	8
Група за метролошку инспекцију Ниш	250	6
Група за метролошку инспекцију Суботица	200	4
Група за метролошку инспекцију Нови Сад	200	4
Група за метролошку инспекцију Зрењанин	180	4
Група за метролошку инспекцију Ужице	200	4

Табела 2: Број планираних метролошких надзора у 2022. години

6.2. Надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила

ДМДМ ће у 2022. години вршити надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила кроз следеће врсте надзора:

- Редовне административне надзоре (провера испуњености услова након овлашћивања);
- Ненајављене надзоре у складу са достављеним планом рада овлашћеног тела;
- Контролне прегледе над мерилима овереним од стране овлашћених тела.

Надзор над стручним радом овлашћених тела обављаће се према годишњем и на основу њега донетим месечним плановима надзора, по пријавама заинтересованих лица или службеној дужности.

6.3. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима

У 2022. години планира се наставак сарадње са надлежним инспекцијским и другим органима (посебно са ЈКП у чијој су надлежности комунална мерила и пијачни простори), у делу спровођења метролошког надзора.

7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

7.1. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе

У складу са Законом о предметима од драгоцених метала, ДМДМ ће у 2022. години, по поднетим захтевима, обављати следеће послове:

- Испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала;
- Квантитативне хемијске анализе злата;
- Квантитативне хемијске анализе сребра;
- XRF анализе драгоцених метала и њихових легура, као и предмета од драгоцених метала;
- Вештачења предмета ради утврђивања врсте и степена финоће легуре драгоценог метала од које су израђени, као и ознака на тим предметима.

7.2. Доношење решења о знаку произвођача и знаку увозника, односно заступника произвођача предмета од драгоцених метала, као и решења о испуњености услова за испитивање и жигосање у пословним просторијама

У 2022. години, ДМДМ планира да, на захтеве произвођача, увозника или заступника, одређује решењем знак произвођача и знак увозника, односно заступника. Ова решења се доносе након што ДМДМ утврди да подносилац захтева испуњава услове прописане Правилником о условима за добијање знака произвођача предмета од драгоцених метала, као и знака увозника, односно заступника. Поред тога, ДМДМ ће на захтев произвођача или увозника обављати и послове везане за доношење решења о испуњености услова за испитивање и жигосање у пословним просторијама.

7.3. Регистар откупљивача

Нови Закон о предметима од драгоцених метала регулише откуп употребљаваних предмета или њиховог делова и уводи појам откупљивача. Чланом 23. овог закона прописано је да ДМДМ води Регистар откупљивача (у даљем тексту: РО) предмета од драгоцених метала и доноси решења о упису у РО.

ДМДМ ће на захтев привредних субјеката:

- Доносити решења о упису у РО;
- Доносити решења о измени/допуни решења о упису у РО;
- Доносити решења о брисању из РО;
- Редовно ажурирати РО и објављивати на својој интернет страници у складу са издатим решењима.

7.4. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште

ДМДМ, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала у 2022. години, вршиће надзор над:

- Предметима који су стављени на тржиште или држе припремљени ради стављења на тржиште у смислу испуњавања прописаних захтева као и испуњености захтева из члана 31. и 32. овог закона код произвођача увозника односно заступника и привредног субјекта;
- Привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала;
- Одржавање прописаних услова у погледу опреме и радних просторија код произвођача, увозника односно заступника предмета којима је издато решење о знаку произвођача, увозника, односно заступника.

Такође, ДМДМ ће вршити надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште или се држе припремљени ради стављења на тржиште према месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

Надзор над предметима од драгоцених метала вршиће се према усвојеном годишњем [Плану инспекције за надзор над предметима од драгоцених метала за 2022. годину](#).

Предмети од драгоцених метала		
	Редован надзор	Ванредни надзор
Одсек за инспекцијски надзор над предметима од драгоцених метала	260	20

Табела 3 : Број планираних надзора над предметима од драгоцених метала у 2022. години

7.5. Надзор над предметима од драгоцених метала који се стављају на тржиште

ДМДМ ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2022. години, вршити надзор над предметима од драгоцених метала који се стављају на тржиште у смислу испуњености прописаних услова, по месечним плановима надзора.

7.6. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала

ДМДМ ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2022. години вршити надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала по месечним плановима надзора.

8. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ

8.1. BIPM – Међународни биро за тегове и мере

ДМДМ, као НМИ Србије и потписник CIPM MRA, за одређене могућности еталонирања и мерења (у даљем тексту: СМС) које се налазе у Bureau International des Poids et Mesures – Међународни биро за тегове и мере (у даљем тексту: BIPM) бази података KCDB, еталонирањем обезбеђује следивост до међународних еталона SI јединица за све кориснике у Републици Србији (привреда, индустрија, лабораторије за еталонирање, тела за оцењивање усаглашености и др.).

Учешће у раду BIPM током 2022. године, ДМДМ планира кроз следеће активности:

- Праћење рада Консултативног комитета за термометрију кроз документе комитета у бази BIPM, нарочито праћење промена у глобалној стратегије развоја термометрије, донетих резолуција и докумената о раду одговарајућих радних група, затим даљи развој, имплементацију и дисиминацију јединице температуре преко Болцманове константе и друго;
- Праћење, одржавање и унапређење објављених могућности мерења и еталонирања – СМС у BIPM;
- Учешће на састанцима и обукама TAI лабораторија, у организацији BIPM;
- Сарадња са Одељењем за време BIPM за годишњи извештај, слање прилога за BIPM Annual Report on Time Activities;
- Сарадња са Одељењем за време BIPM на пословима реконфигурације националног еталона за време и фреквенцију;
- Учешће у остваривању светске скале времена UTC;
- Припрема и достављање месечног clock фајла BIPM;
- Активности на изради билтена IERS Bulletin C.

8.2. OIML – Међународна организација за законску метрологију

Међународна организација за законску метрологију (у даљем тексту: OIML) првенствено има за циљ да одреди опште принципе законске метрологије, установи смернице и упутства за израду закона и законских прописа којима се регулише употреба мерила, да дефинише карактеристике и захтеве које морају да испуне мерила која се користе у државама чланицама у области законске метрологије.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2022. години учествовати у раду органа OIML (Конференција, CIML, техничких комитета и поткомитета), са правом гласа приликом доношења одлука и усвајања докумената из надлежности ових органа.

- OIML TC 1/p 4 - учешће у изради нацрта новог документа;
- OIML-CS/SC 7/p 6- учешће у изради нацрта новог документа;
- TC 2/p 1 - учешће у усвајању новог документа.

8.3. EURAMET – Европско удружење националних метролошких института

Европско удружење националних метролошких института-European Association of National Metrology Institutes (у даљем тексту: EURAMET) је европска регионална метролошка организација, основана са циљем да координира сарадњу националних метролошких института у Европи у областима истраживања у метрологији, следивости мерења до јединица SI, међународног признавања националних еталона и СМС својих чланова. Поред ових задатака, EURAMET је надлежан за вођење и извршавање Европског метролошког истраживачког програма (EMRP), као и новог програма истраживања The European Partnership in Metrology.

- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-IM;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-TF;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – F;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – EM;
- Састанак Техничког комитета ЕУРАМЕТ TC-T;
- Састанак Техничког подкомитета ЕУРАМЕТ SC-H;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-MC;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-Q;
- Састанак EURAMET General Assembly;
- Састанак EURAMET BoD Working Group for Capacity Building.

Представници ДМДМ учествоваће и на другим састанцима EURAMET у складу са препознатим потребама.

8.4. WELMEC – Европска сарадња у законској метрологији

Европска сарадња у законској метрологији (у даљем тексту: WELMEC) омогућује ефикасно транспонување европских директива у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизован са законодавством ЕУ.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2022. години учествовати у раду органа, као и у раду радних група WELMEC.

- Учешће у раду Радне групе за водомере WELMEC WG 13;
- Учешће у раду Радне групе за гасомере WELMEC WG 11;
- Учешће у раду Радне групе за софтвер WG7.

Представници ДМДМ учествоваће и на другим састанцима WELMEC, нарочито у раду WG, у складу са препознатим потребама.

8.5. EURACHEM – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења

EURACHEM је мрежа организација у Европи, која је основана са циљем успостављања међународне следивости хемијских мерења и у којој је ДМДМ активни

члан. EURACHEM пружа најбољу праксу у аналитичком мерењу објављујући смернице и водиче својих стручних радних група.

Представници ДМДМ учествоваће у раду органа и радних група зависно од активности EURACHEM.

- РТ WG (Радна група за РТ шеме);
- РТ MU (Радна група за мерну несигурност).

8.6. The Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals - Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала

Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала (у даљем тексту: Конвенција), позната и као; „*Hallmarking Convention*”, „*Vienna Convention*” или „*the Precious Metals Convention*”, је међународни уговор између држава, који има за циљ да олакша прекогранични промет предмета од драгоцених метала, али и да обезбеди фер трговину и заштиту потрошача.

Конвенција поставља скуп заједничких техничких захтева за независну контролу предмета од драгоцених метала. Свака држава уговорница сагласна је да предмети који су означени са жигом Конвенције (*Common Control Mark - CCM*) и који су израђени од легуре у законом прописаној финоћи, могу да уђу на њихову територију и буду стављени на тржиште без додатне контроле и жигосања. Такође, Конвенција омогућава сарадњу која се односи на размену техничких информација и усаглашавање поступака испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала.

Ради провере техничких компетенција овлашћених лабораторија за контролу предмета од драгоцених метала, Стални комитет Конвенције организује међулабораторијска кружна поређења резултата XRF и хемијских анализа драгоцених метала (Round Robin).

Република Србија је током 2020. године постала 21. држава потписница Конвенције.

Као национална установа која је овлашћена за контролу предмета од драгоцених метала у Републици Србији, ДМДМ ће редовно учествовати у поменутиим међулабораторијским кружним поређењима као и у раду Сталног комитета Конвенције.

8.7. ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

Европска сарадња у законској метрологији омогућује ефикасно транспоновање европских директива, хармонизованих стандарда и нормативних докумената у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизован са законодавством ЕУ.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2022. години учествовати у раду радних група Европске комисије.

9. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ДМДМ у циљу спровођења послове из своје надлежности планира сарадњу са:

- Националним организацијама са којима има потписане споразуме о техничкој сарадњи, нпр. АТС, ИСС, Министарством одбране, Агенција за лекове и медицинска средства и

- осалим министарствима и др.;
- Министарством за науку и просвету;
- Министарством здравља;
- Министарством унутрашњих послова;
- Министарством пољопривреде;
- Министарством за заштиту животне средине;
- Министарством финансија, Управом за трезор, и другим органима државне управе;
- Службом за управљање кадровима;
- Националном академијом за јавну управу;
- Управом за заједничке послове републичких органа;
- Канцеларијом за информационе технологије;
- Именованим институцијама као носиоцима националних еталона;
- Привредном комором Србије - Групација за метрологију;
- АТС – Савет за акредитацију у својству члана Савета за акредитацију у име ДМДМ, водећи оцењивач и технички оцењивачи у оцењивачким тимовима, учешће у раду секторских комитета и комитета за лабораторије;
- ИСС – рад у комисијама за стандарде – давање мишљења укључујући и превод на српски језик, усвајање српских стандарда, повлачење српских стандарда и друго;
- Правосудним органима у вези давања стручних мишљења из области метрологије судовима и странкама у поступцима пред судовима;
- Пореском и тржишном инспекцијом;
- Овлашћеним и именованим телима;
- ТОЦ у вези пружања техничке подршке и међусобне сарадње;
- МУП и ЈП Путеви Србије на Пројекту реализације мерења средње брзине на аутопутевима Србије;
- Телеком Србија, Информатика а.д. и ЈП Емисиона техника на реализацији дистрибуције времена;
- Институтима и факултетима;
- Образовним установама на ширењу значаја метрологије и SI јединица;
- Друштвом метролога у Србији и Удружењем тела за оцену усаглашености;
- Надлежним министарствима у оквирима PG1 и PG14 у оквирима приступања ЕУ;
- Музејом науке и технике;
- и са другим институцијама.

10. СИСТЕМИ МЕНАЏМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДМДМ

10.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065

ДМДМ своје пословање усклађује са међународним стандардима за системе менаџмента, кроз поступке сертификације, акредитације или самодекларисања. У 2022. години, ДМДМ ће наставити да спроводи следеће активности:

- Одржавање и унапређивање сертификованог интегрисаног система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015 за систем менаџмента квалитетом,

SRPS ISO 14001:2015 за систем менаџмента животном средином и SRPS ISO 45001:2018 за систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду,

- Потврђивање адекватности интегрисаног система менаџмента кроз надзорну сертификациону проверу,
- Проширење обима сертификације у складу са ново успостављеним процесима,
- Одржавање и унапређивање акредитованог и самодекларисаног система менаџмента ДМДМ у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, и потврђивање његове адекватности кроз надзорну проверу од стране Акредитационог тела Србије, као и извештавање ка EURAMET TC-Q, Техничком комитету за квалитет,
- Одражавање и унапређивање система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17043 за испитивање оспособљености,
- Одржавање и унапређивање система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 17034 за производњу сертификаованих референтних материјала,
- У складу са потребама, потврђивање усаглашености нових могућности мерења и еталонирања са захтевима интегрисаног система менаџмента и захтевима поменутих стандарда,
- Успостављање система менаџмента безбедношћу информација у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2014.

У току 2022. године, у складу са одлукама и финансијским планом преиспитиваће се потребе за акредитацијом према стандардима који су релевантни за рад ДМДМ.

11. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

11.1. Учешће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.

У складу са годишњим планом обука и потребама за унапређењем кадровских капацитета, запослени ДМДМ ће учествовати на обукама у организацији EURAMET, WELMEC, и другим организацијама, као и интерним обукама, а нарочито:

- Екстерне обуке у оквиру Националне академије за јавну управу;
- Екстерне обуке у оквиру организације РТВ и других пројеката;
- друге обуке у складу са годишњим планом обука.

11.2. Учешће на скуповима и конгресима

Представници ДМДМ ће учествовати на стручним скуповима из области метрологије, квалитета и система менаџмента, акредитације у Републици Србији, Конгрес метролога, JUSK, ЕТРАН, Недеља квалитета - FQCE, Регионална конференција о законској метрологији, Дирекција за мере и драгоцене метале

скуповима у организацији других министарстава и невладиних организација, и другим домаћим скуповима и конгресима.

У складу са финансијским плановима и развојним активностима, представници ДМДМ учествоваће и на међународним скуповима и конгресима.

12. ПРАВНИ, КАДРОВСКИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

12.1. Припрема прописа

У 2022. години у складу са планом рада Владе, планира се припрема предлога законске регулативе из области метрологије и драгоцених метала, и то:

- Правилник о захтевима у погледу израде предмета од драгоцених метала;
- Правилник о знаку произвођача, увозника, односно заступника и ознаци финоће;
- Правилник о начину утврђивања усаглашености предмета од драгоцених метала на основу прописане документације;
- Правилник о начину признавања иностраних жигова на предметима од драгоцених метала;
- Правилник о начину узимања драгоцених метала у оквиру надзора;
- Правилник о врстама мерила која подлежу законској контроли;
- Правилник о брзини возила у саобраћају.

12.2. Сарадња са правосудним органима

Подношење захтева за покретање прекршајних или кривичних поступака на основу записника које доставе одсеци/групе за метролошку инспекцију и Група за метролошку инспекцију драгоцених метала, припрема дописа по налогу судова, а поводом поднетих захтева, изјављивање жалби на решења у прекршајном поступку.

12.3. Кадровски послови

- Припрема акта о унутрашњем уређењу и систематизацији послова у ДМДМ, израда коначних описа радних места са компетенцијама и израда решења о распоређивању;
- Припрема Нацрта кадровског плана за 2022. годину;
- Организовање поступка вредновања радне успешности за 2021. годину, пружање помоћи оцењивачима у припреми извештаја о радној успешности, израда решења о вредновању радне успешности државних службеника, анализа поступка вредновања радне успешности за 2021. годину, (рок за решења о оцењивању је крај фебруара, а рок за анализу оцењивања је крај марта);
- Припрема података о часовима рада за исплату плата за све запослене, припрема Плана коришћења годишњих одмора за 2022. годину, припрема решења за годишње одморе, израда уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, израда решења

о додатном оптерећењу, прековременом раду, административни послови у вези са заснивањем и престанком радног односа; израда потврда из радног односа, обезбеђивање маркица за оверу здравствених књижица, месечно достављање извештаја Служби за управљање кадровима о променама у броју запослених у ДМДМ; достављање података Фонду за пензијско-инвалидско осигурање за бивше запослене у ДМДМ, а који се односе на радне сате или износ зараде; ажурирање база; послови писарнице: пријем поште, завођење у деловодник и уписник, архивирање, курирски послови;

- Расписивање и спровођење конкурса за попуну радних места, у зависности од потребе;
- Солидарна помоћ - организовање рада Комисије за солидарну помоћ, разматрање захтева, припрема извештаја комисије и припрема решења о исплати солидарне помоћи, све у зависности од броја поднетих захтева.

12.4. Управни поступак

- Решавање по захтевима за овлашћивање за обављање послова оверавања мерила, за обнављање овлашћивања, за измену овлашћивања, за укидање овлашћивања, као и за измену података у овлашћеном телу;
- Обрада пристиглих жалби, решавање по жалби у првом степену када за то постоје услови и достављање изјашњења другостепеном органу када не постоје услови да се по жалби реши у првом степену;
- Припрема решења о укидању знака произвођача када се за то стекну услови;
- Пружање помоћи извршиоцима у изради аката у управном поступку.

13. ИНФОРМАТИЧКИ ПОСЛОВИ, ЈАВНОСТ РАДА И КОМУНИКАЦИЈА

13.1. Информатички послови

- Одржавање и унапређење функционисања и безбедности Информационо комуникационог система (у даљем тексту: ИКТ система), превенција и спречавање инцидената;
- Интерна провера безбедности ИКТ система ДМДМ;
- Унапређење примене и администрација система еИнспектор за метролошку инспекцију и инспекцију за контролу предмета од драгоцених метала;
- Продукција документ менаџмент система ДМДМ;
- Имплементација еПисарнице-јединственог система за државне органе;
- Учешће у пројекту “Јачање услуга е-управе и система обезбеђења квалитета у јавној управи”.

13.2. Јавност рада и комуникација

- Припремање и објављивање материјала, вести и информација на сајту ДМДМ www.dmdm.gov.rs и профилима на друштвеним мрежама, Фејсбук, Линкедин, Инстаграм и Твитер.
- Припремање и објављивање Програма рада и Извештаја о раду ДМДМ;

- Ажурирање и објављивање Информатора о раду ДМДМ;
- Поступање по захтевима за информације од јавног значаја;
- Администрација интерне и екстерне комуникације путем office@dmdm.rs;
- Припрема и издавање два двоброја Гласника ДМДМ;
- Спровођење кампање у циљу промоције метрологије по смерницама договорених у оквиру ЕУРАМЕТ (промотивни материјали, видео материјали, учешће на стручним скуповима...);
- Припрема, штампа и дистрибуција промотивних материјала;
- Организација обележавања Светског дана метрологије и других стручних скупова.
- Организација посета студената и ученика ДМДМ и других заинтересованих страна.

14. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ

14.1. Финансијски послови

- Израда Плана извршења буџета ДМДМ за 2022. годину;
- Израда Извештаја о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31.12.2021. (образац СВИ 1) и Извештаја о структури и вредности покретне имовине Републике Србије на дан 31.12.2021. године (образац СВИ 2) и достављање ДМДМ за имовину Републике Србије;
- Учешће у изради извештаја о стању обавеза и потраживања ДМДМ на дан 31.12.2021. године за потребе пописне комисије;
- Израда завршног рачуна ДМДМ за 2021. годину према програмским активностима;
- Израда периодичних (тримесечних) извештаја о извршењу буџета (Образац 5) према програмским активностима;
- Учествовање у изради Плана јавних набавки за 2022. годину;
- Израда месечних финансијских планова у програму Управе за трезор „Информациони систем извршења буџета - ИСИБ“;
- Обрачун и исплата зарада и других накнада. Редовно у предвиђеним роковима два пута у месецу припремати документацију за обрачун зарада, накнада зарада радницима (боловања) и достављати Управи за трезор на даљу обраду, према роковима које утврђује Управа за трезор;
- Обрачуни по основу уговора о привременим и повременим пословима и уговора о делу; обрачуни јубиларних награда запосленима који су то право стекли у 2021. години; обрачуни солидарних помоћи запосленима; отпремнине приликом одласка у пензију;
- Подношење појединачне пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима (ППП ПД) пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање; ДМДМ ће сваком лицу, за које је плаћен порез по одбитку у 2020. години, у року издати потврду која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку (до 31. јануара 2021. године);
- Достављање Фонду ПИО, уз сваку исплату, прописаног обрасца М-УН, који служи као М-4 за запослене за упис стажа;
- Обрачун и исплата накнаде трошкова запосленима у ДМДМ тј. исплата трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла, трошкова службеног путовања у земљи, трошкова службеног путовања у иностранство и др.;

- Редовно се, најкасније до 10-ог у месецу за претходни месец, извештај о износима исплаћеним на име свих примања за запослена, изабрана, постављена и ангажована лица, кроз WEB апликацију Управе за трезор „Регистар запослених”, доставља Управи за трезор на даљу обраду;
- Редовно се, најкасније до 10-ог у месецу за претходни месец, извештај о извршеним расходима за плате на месечном нивоу, доставља Министарству финансија;
- Кроз Централни регистар фактура проверава се регистрација фактура, обавља се контрола и припрема документације за плаћање, као и плаћање обавеза према добављачима; евидентирање свих плаћања кроз финансијско-књиговодствени програм ДМДМ, а затим пренос података у програм за управљање јавним финансијама - ИСИБ;
- Плаћање чланарина међународним, европским и међувладиним организацијама: Међувладиној организацији за Метарске конвенције - Међународном бироу за тегове и мере (BIPM); Међународној организацији за законску метрологију (OIML); Европском удружењу националних метролошких института (EURAMET); Европској сарадњи у законској метрологији (WELMEC); Међународном удружењу служби за анализу (IAAO); Европском удружењу за аналитичку хемију (EURACHEM) и Конвенцији за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала;
- Контролисање стања средстава на апропријацијама и квотама, према потреби израда захтева за преусмеравање средстава на апропријацијама и квотама;
- Препознавање непрепознатих ставки, као и повраћај средстава, чији је трошак настао претходне године, у буџет; препознавање погрешних уплата прихода од стране корисника услуга ДМДМ;
- Ванбилансно евидентирање прихода и њихово повезивање са одговарајућим налозима за уплату насталих по основу Закона о републичким административним таксама;
- Књижење трансакција; усаглашавање података главне књиге Трезора са помоћном књигом ДМДМ;
- Припремање документација која је потребна за организацију и вршење пописа имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године, што обухвата израду и сређивање документације, извештаја комисија које су обавиле годишњи попис, усаглашавање стања утврђеног пописом имовине која је власништво ДМДМ, као и имовине коју ДМДМ користи, а која није њено власништво, усаглашавање стања утврђеног пописом са стањем имовине у књиговодственим и другим евиденцијама и сл.;
- Израда предлога Приоритетних области финансирања за период од 2022. – 2023. године, као и предлога Финансијског плана за 2022. годину са пројекцијом за 2022. и 2023. годину;
- Регистрација нових пројекта код Пореске управе, путем апликације е-Порези, и по потреби израдити Потврде о пореском ослобођењу (образац ППО-ПДВ);
- Израдити и доставити Републичком заводу за статистику образац ИНВ 01 – Годишњи извештај о инвестицијама у основне фондове;
- Израда обрасца ПФЕ – Образац стандардне методологије за процену финансијских ефеката акта – по потреби;
- Оцењивање запослених у Групи за финансијске послове за 2021. годину;
- Кварталне извештаје о раду Групе за финансијске послове;
- Достављање Министарству финансија редовних кварталних извештаја о стању доцњи;
- Праћење прописа неопходних за рад и унапређење пословања;
- Учествовање на саветовањима из области буџетског рачуноводства – новине у пословању директних буџетских корисника, израда финансијских извештаја, девизни платни промет и др.

14.2 Стручно оперативни послови

- Израда Плана јавних набавки, као и све активности за спровођење јавних набавки спремање конкурсне документације, одлуке, извештаји ,одлуке о додели уговора, рад на Порталу;
- Централизоване јавне набавке –пријава набавки у програм УЗЗПРО, преузимање оквирних споразума, закључење појединачних уговора и унос података у програм УЗЗПРО о закљученим уговорима;
- Пријава пореза- пореске пријаве;
- Израда понуда о услугама које пружа ДМДМ;
- Послови у вези имовине коју користи ДМДМ, послови у вези добијања потребних сагласности од Владе Републике Србије и Дирекције за имовину, отуђења возила, куповина аутомобила, отуђење опреме;
- Унос у апликативни софтвер Дирекције за имовину податке о непокретностима- израда НЕП образаца;
- Послови у вези БЗР и ПП заштите;
- Организовање пописа, припрема одлуке о покретању пописа, решења о формирању Пописних комисија, Упутства о раду пописних комисија као и одлука директора о усвајању Извештаја о попису и решење о расходу основних средстава;
- Израда решења о задужењу/опремом итд., реверси о предатим жиговима;
- Учествовање у припреми Ата карнета и послови везани за шпедицију, увоз- извоз, царинска документације, транспорт опреме;
- Редовно одржавање возила, сервисирање возила, регистрације, технички прегледи, набавка опреме за возила, каско осигурање, АМСС- картице- помоћ на путу , осигурање возила, набавка тагова за возила;
- Прикупљање података о потрошњи горива и достављање Извештаја Генералном секретаријату Владе, пријаве штете на моторним возилима;
- Прикупљање захтева за жигове, наручивање жигова и издавање жигова;
- Издавање канцеларијског материјала, тонера, лична заштитна средства и радна одећа за БЗР, алкохола итд.;
- Поступање по препорукама ревизора и достављање ревизору тражене податке и доказе.

Саставни део овог документа су:

- [План метролошке инспекције за 2022. годину](#)
- [План инспекције за надзор над предметима од драгоцених метала за 2022. годину](#)

393-1/0-01-0226/1

У Београду,
11. јануара 2022. године

В.Д. ДИРЕКТОРА

Чедомир Белић